

ny värld i bild

TIDSKRIFT FOR MORALISK UPPRUSTNING

**TIDSKRIFT FÖR
MORALISK UPPRUSTNING**

Utgives av IDÉ och KULTUR
Utkommer en gång i månaden

Nr 9 - 1969

I redaktionen

Finn Harald Wetterfors

Jan Franzon

Gunnar Wieselgren

Lennart Sjogren ansvarig utgivare

Nordiska medarbetare

Einar Engebretsen Norge

Keld Jørgensen Danmark

PRENUMERATIONSPRIS per år
(12 nummer)

Sverige kr 20 —

Danmark dkr 25 —

Finland mk 17 —

Norge nkr 25 —

SVERIGE

Sveavägen 34 VI 111 34 Stockholm

Postgiro 70 61 90 - Tel 08/10 34 56

FINLAND

Postgiro 11 20 95 Helsingfors

NORGE

Sophus Lies gate 5 Oslo 2

Postboks 1243 Viken Oslo 1

Postgiro 12 579 - Tlf 56 34 14

Fotografier och teckningar med till-
stånd av sid 1 - Arthur Strong 4—5

Jan Franzon 6 - Strong Franzon

7 - Strong 8—9 - Strong Franzon

Lars Rengfelt Lester 11 - Franzon

© NY VARLD I BILD

Tidskrift för Moralisk upprustning

Tryck Br Tengs Oslo

Omslagsbilden

Fred Small, sekreterare för
Brooklynavdelningen i det ame-
rikanska hamnarbetareförbun-
det, halsar på en kollega från
Rio de Janeiro, Nelson Marcel-
lino, tidigare ordförande för ett
hamnarbetareförbund där. De
traffades vid en konferens för
transportfolk från Europa, Af-
rika, Nord- och Sydamerika vid
Moralisk upprustnings konfe-
renscentrum i Caux, Schweiz

Vision för industrin

Det finns man som uppfattat industrins vardag som en ständig jakt efter pengar. Det finns människor som uppfattar den som en kamp om mer och mer makt. Det finns de som uppfattar den som ett helvetiskt slaveri, som skapar bitterhet och hat i människor.

Kan det vara på annat sätt?

Se på industrin i arbete — larm, jakt, tidsstudier, produktion, vinst, mer larm, mer jakt, mer press på människan på alla nivåer. VD måste visa goda resultat, arbetsledaren hogre produktion, arbetaren måste ge sitt yttersta för att kanna någon form av trygghet.

Industrin sätter obevekligt, obonhorligt sin press på människor och formar dem efter sitt beläte, moderna människor med maximal förmåga att producera och konsumera materiella ting.

Detta accepterar inte morgondagens människa.

Industrins uppgift är att producera nog för alla människors behov. Industrins gigantiska uppgift är att ge var människa på jorden vad den behöver av mat, kläder och tak över huvudet.

För att den skall kunna fullfölja den uppgiften måste vi börja med människorna i industrin. De måste få vår omsorg, vår kärlek, de måste själva komma fram till lagarbete istället för maktkamp, till viljan att i samarbete producera goda varor till människornas bästa.

Skulle inte denna industrins sanna uppgift som modern teknik och vetenskap gjort möjlig att förverkliga inspirera oss att fullborda den? Den kräver så mycket av nytänkande och omskapande av världen att var människa har sin plats i den. Vi är en liten, högt industrialiserad nation. Skulle inte vi kunna börja?

John Söderlund

Den nya utredningen om aktenskapslagstiftningen, abortutredningen och diskussionen om skriften «Karlek och aktenskap» har föranlett en hel del debatt om aktenskapet och familjen. Här presenteras ett diskussionsinlägg av fru Gerd Jonzon.

«Det skall bli lättare och enklare att gifta sig och att skiljas». Så börjar en artikel i dagspressen om den nya utredningen av familjerätten. Jag funderade något på satsen och undrade om den också i verkligheten betyder «Det skall bli svårare och mer komplicerat att vara gift».

I den nya utredningen behandlas in- och utkörsportarna till aktenskapet. Gångjärnen smörjs. Men hur blir det med det som ligger däremellan? Jag intresserar mig inte bara för hur aktenskap ingås utan för vad de innehåller.

Innan jag gifte mig sa en god vän: «Tro inte att allt i livet blir annorlunda på de tjugo minuter ni står framför altaret. Man kan vara lika egensinnig efteråt som innan, om man inte bestämmer sig för att bli annorlunda».

Jag skulle gärna vilja uppfatta ordet aktenskap såsom något som skapats att vara akta. En akta silversked är lika akta efter 20 — 50 — 70 år som när den var ny. Det är riktiga aktenskap också.

Mycket kan man inte själv råda över i livet. Man har inte bestämt när man skulle foda, av vilka föräldrar, med vilken hudfärg och med hur många syskon. Man kan anstränga sig för att ändra på sin längd och vikt, ögonens eller hårets färg, nasan och oronens form — men man har mycket litet att säga till om.

När det gäller aktenskapet, däremot, har man den stora fördelen att kunna använda sin högt värderade, demokratiskt skolade fria vilja. Man har ett rationellt tankande att ta till förutom de känslor och drifter som styr ens val av partner (som nu termen lyder). Faktum är att man fritt får bestämma vem man skall fortsätta livet med, från och med vil-

ken dag och vilket klockslag. Man går in i aktenskapet med öppna ögon — ett enastående utgångsläge. Med en annan människa vid sin sida befinner man sig i den fria viljans startgropar.

Vad hander sedan? «Vart tar alla vackra flickor vägen och var kommer alla fula gamla kringar ifrån?» stod det i schlagern Utan

skeden i högsta hugg ett nytt laxermedel — nu skall det bli lättare och enklare.

Vad kommer att handa under de tre år kommittén för utredningen av familjerätten arbetar? Nagra fler landar på månen. Miljonerna fler anländer till jorden med munnen att matta. Fler lander moter katastrofhot. Fler områden måste

Gerd Jonzon

LÄTT OCH ENKELT

att överföra bilden direkt på varje hustru, undrar man varför det går så fort att slita ner och gnata sonder det som var fräscht, attraktivt och roligt. Vad finns det som bygger upp och förnyar? Själva har jag ofta gjort den erfarenheten att ju mer krav och kontroll får gå ut, desto mer kan kärlek och uppskattning komma in. Detta kan ske ett obegränsat antal gånger i livet — och det enklaste av alla nyckelord är «föråt». Men även omtanken i det dagliga, respekten och först och sist ärligheten är de verkliga byggstenarna. I varje aktenskap måste man stota på problem man inte förutsåg vid starten. Men blir man hjälpt eller stälpt av att ha framför ögonen «Det skall bli lättare och enklare att gifta sig och att skiljas»? Skenlösningarna kan vara lätta och enkla, men problemen i den mänskliga naturen följer med trots byten av ringar, ändringar av namn, adress och status. Det grymma är att det som ter sig lätt och enkelt för en människa kan kora tvärs över någons eller någras liv och verklighet som den tyngsta stridsvagn. Jag behöver inte ge exempel — naturligtvis tänker jag på barnen först och främst. Vill vi ha det «lättare och enklare» på deras bekostnad?

Jag är inte alls säker på att vi över huvud taget vill ha det «lättare och enklare». Vänder vi oss inte emot att någon står där med

utvecklas. Frågorna om krig och fred tillsjutsas. Idag skriver en asiatisk journalist «Den farligaste faktorn i världspolitiken för närvarande är förberedelserna för krig mellan Sovjet och Kina. Enligt uppgift står 1½ miljon man stridsberedda på båda sidor om gränsen». Och vad kommer Tjeckoslovakien folk att få genomgå under dessa tre år?

Behandlade som vuxna

Vill vi under tiden få det «lättare och enklare»? Om vi verkligen vill bli behandlade som vuxna, skulle vi då inte hellre säga

«Vi reagerar mot att omyndigförklaras. Som vuxna människor vill vi ta ansvar för att lösa våra egna problem, inte fly från dem. När vi lyckats i våra egna hem, kan vi låta det gå vidare till grannar och vänner i liknande situationer. Sedan kan vi tillsammans tillämpa vad vi lärt oss till exempel i landet där underliggande rashat, svartsjuka, korruption, klass- och kastkamp hindrar den normala ekonomiska utvecklingen».

Det här programmet är svårare, det vet vi. Det kostar kanske en del offer av våra vanor, vår bekvämlighet och självkoncentration. Men är det inte för något större vi skulle vilja leva i vår farliga och fascinerande värld? Vi vill att den skall finnas där, annu rikare och mer hoppfylld för våra barn.»

Låt världen skriva dag- ordningen

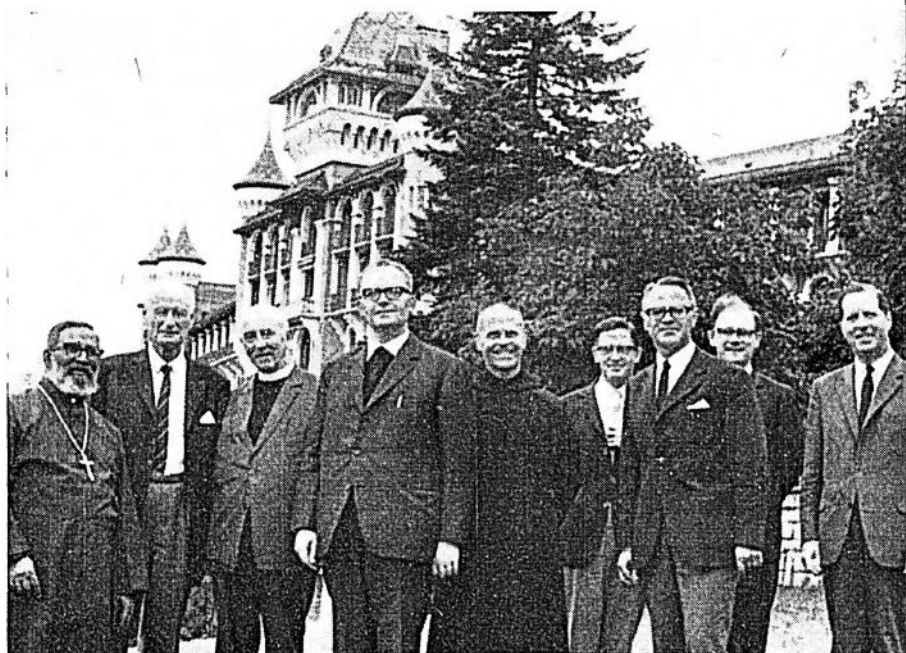
Från NVIB's medarbetare

«Vi är oroad av hotet om ett avkristnat Europa. Ett på nytt kristnat Europa skulle revolutionera världen. Ett avkristnat Europa skulle däremot med sin tekniska styrka ge anledning till stora farhågor.»

Detta uttalande av Rajmohan Gandhi i den franska katolska tidningen *La Croix* är återgivet i inbjudan till den konferens som hölls i Caux, Schweiz, den 13–20 augusti under rubriken «De kristnas uppgift i den moderna världen».

En ekumenisk konferens är inte längre någon sensation. Det är därför inte något uppseendeväckande att Caux-konferensen kunde samla deltagare från hela det ekumeniska spektrum, från den romersk-katolske ärkebiskopen av Agra i Indien till den baptistiske studentprästen från Sussex, för att nämna två ytterligheter.

Anmärkningsvärt var det däremot att konferensen hela tiden var öppen för inflytande från alla deltagare som hade väsentliga saker på hjärtat och att detta tillämpades utan konfessionell begränsning, med en växande känsla av en gemensam kamp och ett gemensamt uppdrag i en värld som ropar på djärva insatser.

Från v: Ärkebiskopen av Agra, Indien, domprost em Paul Brodersen, Köpenhamn, teolog dr Thornton-Duesbery, Oxford, biskop Gargitter, Bolzano, pater Teoderik Zimmermann, Österrike, komministerna S Rengfelt, C Robach, och R Mähl Stockholm med rev Simpson, London.

1 Låt världen göra upp foredragningslistan

På samma sätt som konferenserna för läkare och lärare var denna specialkonferens en del av sommarens världskonferens och integrerades i hög grad i denna. Det bekanta slagordet i de senare årens teologiska diskussion «Låt världen göra upp föredragningslistan» förverkligades mycket påtagligt. Eftersom deltagare från Nordirland, Nigeria, Assam och Vietnam var närvarande, måste man på konferensen ha uppmärksamheten riktad på dessa länders sociala och politiska problem.

2 Inspiration med verklighets- pragel

Inslaget av experter var betydande, bl a på grund av det stora antalet lekman. Men konferensen kom att särskilt kännetecknas av att man lät en äkta inspiration komma till tals, med sokarljuset hela tiden inriktat på konkret socialt och politiskt nytänkande, på hur bitterhet och hat skulle kunna övervinnas som drivkrafter i hem och yrkesliv. Konferensen öppnade stora perspektiv för diskussionen om kyrkorna som politiska påtryckningsgrupper och/eller formidlare av livsforvandlande inspiration.

3 En ny dynamik genom förnyelse av människor

Vid konferensen betraktades det som otillräckligt att stanna vid problemanalys och formidlande av positiv information. Tvärtom gav man bevis för att en ny dynamik i den kristnes sociala insats står och faller med hans möjlighet till personlig förnyelse.

En konferens av kristna bör normalt resultera i att energi frigöres, i djärvt nytänkande och tro på att Guds plan innebär en öppen valmöjlighet för lard och olard.

Caux-konferensen beskrevs av den engelske prästmannen Guy Cornwall-Jones på följande sätt:

«Ett av de viktigaste resultaten av denna vecka är att har har skapats en beslutsam dynamik i riktning mot ett gemensamt mål, som har visat sig kunna förena människor från mycket olika bakgrund och teologisk inriktning, särskilt från den romersk-katolska och den evangeliska kyrkan. I detta ser jag en ny kampande ekumenik, där hela mänskligheten kan enas för att bygga en ny värld.»

Man beslutade att mötas i London för fortsatt planläggning den 27–30 oktober.

En ny konferens för kyrkliga medarbetare skall förläggas till Caux den 17–24 juli 1970.

Fostran till världsansvar

Flera skolor och flera universitet är inte nog för att mota bildningsbehovet i världen idag. Det behövs en kvalitativ förändring av undervisningen lika mycket som en kvantitativ. Detta havdades av professor Fadhil Jamali vid universitetet i Tunis på en konferens för pedagoger, föräldrar och elever under första halften av augusti. Han var en av 720 delegater från Europa, Asien, Afrika och Nordamerika, som under 10 dagar konfererade i Caux. En rad svenska och nordiska pedagoger var bland dessa.

Dr Jamali, som tidigare varit premiärminister i Irak, var en av många talare som uppehöll sig vid den moderna tidens krav på fos-

Finska deltagare i Caux. Från vänster professor Lennart Segerstråle, Borgå, föredraganden för hamnarbetarna i Helsingfors Helge Lilja med maka, lektor Hj. Krokfors med maka, författarinnan Viola Renval-Krokfors och fröken Marketta Varoma.

tran och undervisning i ljuset av senare forskning och praktiska erfarenheter på detta område. «Undervisningen måste inrikta sig på hela människan — hennes fysiska, sociala, emotionella, intellektuella

och andliga utveckling. Den måste också intressera sig för hela mänsklighetens framtidskridande eftersom det mänskliga framtidskridandet är en odelbar enhet», framhöll professor Jamali.

LEGEMIDDEL

HURTIGVIRKENDE

**Førstehjelp
ved smerter,
hodepine,
forkjølelse**

Mot
smerter

PARALGIN

Voksne 1-2 tabl. ad gangen
Inntil 4 ganger daglig
Barn ½-1 tabl. ad gangen

**- også for dem
som ikke tåler
acetylsalicylsyre!**

På apotek - uten resept
WEIDERS FARMASØYTISKE A/S OSLO

Orsak till växande våld

Orsakerna till det växande våldet i världen, särskilt det våld som utövas av ungdomen, är ett tecken på en allvarlig snedvridning, «inte först och främst hos dem som tillgrip våldet utan i själva samhället och särskilt hos oss pedagoger», sade den norske lansskolepsykologen Nils Grendstad vid den nyligen avhållna pedagogkonferensen i Caux, Schweiz.

«Ett samhälle kan kallas gott endast om det kan mota de grundläggande behoven hos varje människa», sade Grendstad. «Den psykologiska forskningen under senare år har visat att alla människor har ett grundläggande behov av något att tro på, som ger livet mening. Alla behöver fasta värden och normer som kan hjälpa oss att bedöma vad som är rätt och fel, gott och ont. Karlek, tro och fasta värden är lika betydelsefulla för vår mentala hälsa och våra liv som

vitaminer är för kroppen.

Nu frågar vi: Får våra barn och vår ungdom sina grundläggande behov tillfredsställda i det samhälle de lever i?»

Grendstad besvarade frågan med ett nej. «Det tycks inte råda något tvivel om att otillfredsställda grundbehov är huvudorsakerna till människans destruktiva beteenden. Det är nonsens att tala om objektiv undervisning. De enda värden, de enda etiska normer, den enda syn på livet som läraren verkligen kan förmedla är det som han själv är förpliktad till.

Den allvarliga situationen i världen idag är en naturlig följd av att vi inte förpliktat oss till de värden vi bekänner oss till. Om vi inte snart till fullo inser detta, kommer vi att driva oss själva in i en situation och en attityd från vilka det inte ges någon återvände.»

Chefen för Philipskoncernen, dr Fritz Philips (ovan nr 3 fr v i överläggningar med företagare och fackföreningsmän i Caux) sade i Caux att företagsledare och arbetare skulle slossa mindre energi på att bekämpa varandra om de använde sin fantasi och energi till att gemensamt angripa noden i världen.

«Då vi tar upp verksamhet i u-landerna får vi inte bara ge oss in i det med våra pengar och våra hjärnor — vi måste också använda hjärtat. Vi måste utföra ett pionjärbete i dessa länder och skapa en sorts industri som vi inte behöver skämmas för. Det är något som företagare och arbetare kan kämpa för tillsammans.»

Den holländska industrimannen sade att hans erfarenheter i fångläger under andra världskriget hade lärt honom hur mycket uppoffringar, hunger och exploatering gemene man fått utstå under århundraden. «Det är svårt för oss arbetsgivare att vinna arbetarnas förtroende», sade han. «Det kan endast göras om vi kämpar tillsammans för en värld där det inte längre existerar någon exploatering.»

medinflytande medansvar

Utvecklingen ställer industrins man inför nya krav

Schweiziska fackföreningsman, Otto Cadegg och Hans Duby, den senare ordförande för schweiziska järnvägsmannaförbundet och ITF, diskuterar med hamnarbetare från Rio de Janeiro, Claudio Falcao och Leonardo Lima.

Automationen inom industrin i allmänhet och införande av containers inom sjöfarten i synnerhet spelade en stor roll under en konferens i Caux för folk inom transportindustrin — hamnar, sjöfart, flyglinjer och järnvägar. «Transportapparaternas andel i moderniseringen av människor och nationer» var temat för konferensen, som samlat deltagare från fem kontinenter. Representer från andra industrier var också närvarande.

Ordförande var Jim Worthington, styrelsemedlem i Brittiska sjöfolksförbundet. Han uppehöll sig i ett anförande vid den fruktan som finns inom industrin — de anställdas fruktan för att vid automation bli friställda och arbetsgivarnas fruktan för vad fackföreningarna kan hitta på. Han visste inte någon konferens där folk från båda sidor inom industrin bättre kunde lösa sina problem i en atmosfär än den i Caux. «Vi har visat att de svåraste industriella problem kan finna sin lösning på grundval av vad som är rätt för alla», sade han.

20 man reduceras till 1

Sekreteraren i amerikanska hamnarbetarförbundets Brooklyn-avdelning, Fred Small, ansvarig för 10 000 av New Yorks 30 000 hamnarbetare, vilka nyligen genomförde en 57 dagars strejk, visade hur den nya tekniken i hamnen hotar arbetarnas trygghet. Där det tidigare tog 20 man två timmar att lossa en 25 tons lastbil kan en man göra samma arbete på 2 minuter efter införande av container-systemet. Arbetsgivarna har också sina problem — tidigare kostade den maskinella utrustningen kanske 10 000 dollar, nu däremot omkring 500 000 dollar.

Small menade också att fruktan bland amerikanska fackföreningsmän och arbetsgivare att visa sig vara god vän med någon från motparten ökar, vilket gör det svårare att lösa problemen. Han appellerade om hjälp från konferensdeltagarna att föra in en ny anda.

En delegation från Philipskoncernen i Holland leddes av högste chefen, direktor Fritz Philips. I

Forts sid 12

CONCORDE

Rene Lucien

Dick Cosens

Provosten for fransk-engelsk enighet

Produktionen av flygplanet CONCORDE har satt det fransk-engelska samarbetet på prov

Vid en rundabordskonferens i Caux under temat «medinflytande inom industrin» berättade Dick Cosens, som är en klubbstyrelsemedlem inom den engelska flygplansindustrin, hur han tagit initiativ till ett nytt slags samarbete mellan sitt företag och dess franska motsvarighet Hans redogörelse foljdes med påtagligt intresse av Rene Lucien, som är chef för ett företag som gör landningsstall för CONCORDE-planen

«Jag anser att utan ansvar kan det inte bli något medinflytande, sade Dick Cosens Men det är förbluffande vilka reaktioner man får om man befinner sig på nedersta pinnhålet och försöker ta ansvar «Vem i helsike tror du att du är?» sade mina egna arbetskamrater till mig «Vet du inte att när det galler denna industris framtid så skall ledarskapet komma från toppen» Jag svarade «Jag är helt överens om det Men jag har arbetat i denna gudsforgatna industri i fem år nu och jag har inte i mina vildaste drömmar sett något som kan kallas ledarskap uppifrån Om vi väntar på det får vi kanske vanta tills företaget slagit igen Darför anser jag det mycket bättre att vi gör vad vi kan nerifrån»

Vad framtiden anbelangar så be-

ror den på vårt samarbete med andra europeiska länder, framför allt Frankrike och Tyskland

När det gällde att försäkra sig om att vi får arbete och att de föreslagna projekten överlever, så racker det inte att agitera i kanslihuset i London (Whitehall) Vi måste föra vår agitation vidare till Paris och Bonn — i varje fall var vi för vår del tvungna att på vår semester resa över till Toulouse, Paris och München och säga till våra kolleger där «Vi tankar uppsöka våra politiker i riksdagskorridorerna i London Kan inte ni göra detsamma med era i Paris och Bonn?» Det är enbart vår träning i Moralisk upprustning som gjorde oss beredda att använda våra egna medel och vår semester till att besöka våra kolleger i dessa länder

Milstolpe

Under tiden krop CONCORDE-projektet framåt och FLYGBUSSEN (ett gemensamt engelsk-fransk-tyskt projekt) satt fast i gyttnan Vårt land befann sig samtidigt i en verklig kris med fransmannen De Gaulle — med rätt eller orätt — hindrade oss från att göra vad vi önskade med den gemensamma marknaden

Och inom vår industri sade fransmannen «Åt helvete med engelsmannen De tycks aldrig förstå att det kommer ett ogon-

blick, då man måste fatta beslut» Och på den engelska sidan fanns det folk inom det brittiska flygplansföretaget som sade «Åt helvete med fransmannen De vill ha hela ansvaret för CONCORDE-planet, när ändå alla vet att det tekniskt sett till 80 % är engelskt

I detta utomordentliga läge tog några av oss vara på förslaget att söka Guds ledning Den ledning som kom klart till oss var att vi skulle uppsöka ordföranden för «Sud-Aviation», general Ziegler, som var ansvarig för CONCORDE-projektet Vi besökte honom på hans londonhotell Vi sade till honom att vi var verkligt ledsna för vårt förhållande till hans land, men att vi kände att Moralisk upprustning utgjorde en grundval utifrån vilken något kunde göras Vi bad honom sända en delegation från «Sud-Aviation» till Westminsterteatern i London Han sade ja till förslaget och sju män kom — men verkligt misstänksamma Men efter weekenden sade en av dem «Hade vi inte varit på Westminsterteatern, så hade vi aldrig vetat att det finns folk i England som vill arbeta samman med oss fransmän» Vad de upplevt rapporterades till generalen och denne skrev oss att denna weekend varit en milstolpe i de engelsk-franska relationerna

Forts sid 14

I FN-byggnaden i New York finns nästan alla nationer representerade genom politiker, diplomater eller experter av olika slag. Vatikankonsiliet och världskyrkomötet i Uppsala har inneburit en monstring av ovanlig omfattning av världens kristna ledare. Vid internationella arbetsbyråns (ILO)-konferenser i Genève mots representeranter för de mest olika politiska system, men de kommer alltid från näringslivet eller politiken.

Det är inte ofta man möter ett tvärsnitt av hela mänskligheten på en gång. Det är det enastående i det man upplever i Caux. Här trafkar husmodern från Kiruna samman med ledaren för torgkvinnorna i Lagos, gruvarbetaren från Ruhr, möter prinsessan från Rumänien, exilpolitikern från Irak, trafkar den militante medborgarrättskampen från Irland, pedagogen från Prag, talar med industriledaren från Paris, den vordiga farmodern från Nederländerna med negerledaren från New Orleans, muhammedanen från Turkiet med prästen från Tyskland.

Genom människorna möter man problem och möjligheter i land efter land och man engageras på ett nytt och personligt sätt. Mäniskors beslut om att bli annorlunda, ta ansvar, göra rätt där orätt råder, ger hopp. Hjärtat slår

fortare vid tanken på vad mänskligheten är ämnad att vara. Medvetandet om vad den gör och en ödmjuk, samtidigt som tron på att något kan göras stimulerar till handling.

Bland de människor man möter i Caux har några etsat sig fast i mitt minne.

En stor gestalt i grå kappa går upp på plattformen. Ett kraftigt, gammalt testamentligt halskrag understryker intrycket av auktoritet och värdighet. Det är den katolske ärkebiskopen Dominic Athaide från Agra, Indien, som har kommit till Europa speciellt för att delta i konferensen.

«I Indien har vi hundratals skolor och tusentals elever från alla raser och religioner», säger han. «Vi kan ge dem en god träning och god utbildning, men om vi inte ger dem viljan att förändra världen till det bättre, så har vi inte uppnått mycket. Därför är jag glad att vara i Caux och för att en rörelse som Moralisk upprustning nu slår rot i Indien.»

Den unge advokaten från Beirut, Libanon, tycks inte ha något överskott av humor. Bakom de hornbagade glasögonen glimtar det till i ett par allvarliga ögon. Mörk

Jens J. Wilhelmsen

möte med mänskl

kostym, mörk skaggstubb, mörkt hår. Men han har något av ro och beslutsamhet som han utstrålar. Under oroligheterna mellan muhammedaner och kristna i Libanon i fjor författade han och en grupp studenter ett upprop som samlade dem som ville överbrygga motsättningarna, i synnerhet de unga. Nu har han beslutat att ta fritt ett år från sin praktik. Han kommer att arbeta med Moralisk upprustning i Mellersta östern och i Indien.

7-8 ungdomar står uppe på plattformen. En ung flicka som kampade på barrikaderna i Paris.

Kyrkliga dignitärer från Indien, Danmark och England i livlig debatt med en av de många ungdomarna vid konferensen, Magnus Robach, Stockholm.

Rajmohan Gandhi, Indien, diskuterar minoriteternas framtid med Mrs Crowchild från en kanadensisk indianstam

Rajmohan Gandhi, mahatmans sonson, i hans arbete för Indiens moraliska upprustning

Mrs Fashina, i många år stadsfullmäktige och ordförande för torgkvinnorna i Lagos, Nigeria. Hon blev internationellt känd när hon spelade sin egen roll i afrikafilmen Frihet

i fjor sommar En engelsk bonde. Sa kommer turen till en blond flicka i 17-årsåldern. Huvuden stracks nere i salen då hon presenteras som en rumansk prinsessa. Hon föddes efter det hennes far abdikerat som kung i Rumänien och hon har aldrig sett sitt faderland. «Jag har hatat kommunisterna», säger hon, men på hat kan man inte bygga något nytt. Har jag förändrat min installation? Jag vill använda mitt liv till att bygga en ny värld under Gud. Det är ett beslut som jag aldrig kommer att ta tillbaka.»

Det är en amerikansk husmor som talar. Inte av den eleganta sorten, utan tjock och rund, hemmahörande i koket. Men hon talar med auktoritet och med en insikt som visar att hon tankt mycket på Amerikas situation och ansvar. Memphis, Tennessee, staden där Martin Luther King blev mördad, är hennes hemort. Hon berättar något brännande aktuellt om en tidningsredaktör i Memphis som fullständigt ändrat sin egen och sin tidnings hållning till de färgade i staden efter att ha deltagit i en konferens för moralisk upprustning. Förbättringen i förhållandet mellan raserna hade varit märkbar och den hade visat sig bl a under dagarna efter dr Kings död.

Ett par intelligenta, levande ögon blankar till bak glasögonen. Vid två tillfällen var Mohammed Fadhl Jamali statsminister i Irak, åtta gånger utrikesminister. Efter en av de många statskupperna i landets blodiga historia satt han tre år i ensam-cell, i två år domd till döden. Två gånger iscensatte hans vaktare förberedelserna till hans hängning. Pressen från en väckt världssopinion var det som

gjorde att han kom från det hela med livet i behåll. Han är nu professor i pedagogik vid universitetet i Tunis.

Vid middagen, med fru Jamali vid sin sida och sonen som är lärare i New York, talar Jamali med övertygelse om situationen i Mellanöstern. Han ser den från arabens synpunkt, men han ser den samtidigt i ett vidare sammanhang. «Problemen kan endast lösas på grundvalen av universellt erkända moraliska normer, inte genom maktpolitik eller politiska manövrer. Endast statsmän som bygger sin politik på dylika normer kan åstadkomma fred.»

ed gheten

Vi satt vid ett bord samman till kvallsmaten, 3-4 skandinaver och en tjeckisk pedagog. Vi kände honom från motena, där han flera gånger glatt oss och talat till oss genom sånger av Dvorak, sånger om tjeckernas langtan och smärta.

Plotsligen säger han: «Men hörde ni prinsessan från Rumänien i dag? Jag kunde inte tro vad jag fick höra. Har ligger det ett hopp för framtiden.»

En ung nunna går fram för att tacka för dagarna i Caux. Ett vackert, nästan barnsligt ansikte inramat av nunne-doket. Det hade alltid varit hennes dröm att arbeta i Indien. Av olika skäl var det nu omöjligt. Hon överlämnar en summa pengar som nunnorna i hennes kloster samlat in för att stödja

Bland pedagoger från 8 länder ses en rektor från Tjeckoslovakien, en kvinnlig dekan från ett negercollege i USA, en professor från Tunis, en skoldirektor från Etiopien, en student från Sudan, en lärare från Nigeria, tjecker och en amerikansk pedagog.

Författarteam på krigsstigen

«Christian Counter-Attack» är en debattbok som kommer att stöta många läsare för huvudet, men också släppa in frisk luft i okända teologiska, sociologiska och filosofiska studierum

Dess författarteam, Arnold Lunn — Garth Lean, är mångsidigt. Lunn är katolik och Lean anglikan. Lunn är också känd som en av den alpina skidteknikens fäder. Det är därför inte förvånande att han som kristen «motangripare» för in friska fjällvindar i den engelska samhälls- och religionsdebatten

Lunn — Lean är inte i första hand intresserade av att försvara kristendomen. Deras intresse är motattack — ur de kristna löggravarna, över ingenmansland och in i narkamp för att driva fienderna ur deras ställningar. Motattacken är riktad inte bara mot ateisterna men mot de ljumma kristna som enligt författarnas uppfattning urvattnat sin tro för

att göra den mera acceptabel för en sekulariserad värld. Deras tes är att om de kristna vågar bryta med det sociala snobberi som gjort dem till feglingar inför en del moderna intellektuella strömningar, så kan en kraftfull kristen motattack sättas i gång.

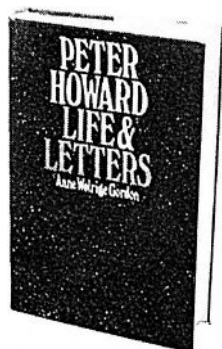
Författarteamet analyserar och kritiserar kristna anpassningstendenser i förhållande till sådana företeelser som «Gud är död»-teologien och till The permissive society (en bra svensk översättning av det ordet efterlyses, någon har föreslagit «spagettisamhället» men det affektbetonade ordet tackar inte hela innebörden, lika litet som «det fria samhället») och andra aktuella frågor. Intressant är deras analys av sambandet mellan våldsmentaliteten och «permissive society». Deras slutsats är att det moderna våldet har ett intimt samband snarare med de Sades författarskap och Wilhelm Reichs syntes av Freud och revo-

lutionär politik än med Che Guevaras och Maos politiskt radikala men moraliskt ibland puritanska inställning.

När det gäller vad författarna kallar «studentvåld» är de mera benägna att lägga huvudansvaret på en äldre generation med små målsättningar och en forkrymt, forskamd och urvattnad kristendom än på de hogrostade och ibland valdsamma demonstranterna.

Slutklammen är att de kristna nu behöver dra de fulla konsekvenserna av en rad kristna experiment som resulterat i en drastisk förändring av människor och strukturer. Nasta stora steg för en mänsklighet som blivit intellektuellt fullvuxen är nu att vaxa upp andligt och moraliskt — eller gå under.

(«Christian Counter-Attack» av Arnold Lunn och Garth Lean. Blandford Press, London.)

«Peter Howards världsförkunnelse skar igenom alla barriärer av hudfärg, ras samt ekonomiska och politiska system»

Times Literary Supplement

Peter Howard — Life and Letters av Anne Wolrige Gordon. Hodder & Stoughton Kr 42 — 318 s. Erhålles snabbast från Ide och Kultur, Sveavägen 34, 6 tr. 111 34, STOCKHOLM, postgironummer 70 98 70.

LEGEMIDDEL

Forkjølelse, revmatisme, nervesmerter - forsøk...

ALBYL- Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept.

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

Jerry O'Neill (t v) tillsammans med Bill Porter på konferensen i Caux, båda från Belfast på Nordirland, men från var sin sida av den pågående konflikten i landet

Nordirland.

Barrikader, eller —

Nordirlands premiärminister Chester Clark, gjorde den 12 september ett ovanligt uttalande i Stormont, parlamentet i Belfast. «Det är självklart att i det förångna har alla av oss begått misstag. Frågan är vad vi gör nu — lär av och drar nytta av dessa misstag eller sjunker ner i en enda rora av motbeskyllningar vilka skulle garantera att misstagen upprepas på nytt», sade Clark. Hans uttalande var en kommentar till den dagen före framlagda undersökningen om oroligheterna på Nordirland.

En av Clarks partimedlemmar i Stormont, den unge parlamentsledamoten Ferguson gick annu längre när han drygt två veckor tidigare talat i den parlamentsdebatt, som föregick den nu framlagda undersökningen.

«Vi i denna kammare borde börja debatten idag med att be Nordirlands folk om förlåtelse», började Ferguson sitt tal, «för jag känner att vi svek befolkningen sista gången vi var samlade har. De vantade att vi skulle leda dem,

vantade på ett budskap och ett tecken på hopp, men det enda jag kan säga är att vi från vår sida inte gav dem detta hopp och detta budskap. Vi (protestanter) måste uppge en del av den makt som vi har åtnjutit och utövat under 50 års tid. Ingenting kan bortförklara detta faktum. Det går inte att undvika det och om vi skall skapa en framtid, måste vi vara beredda på att betala priset därför. Men låt mig också säga att katolikerna under 50 års tid har haft den inställningen att vi, unionisterna, har byggt upp samhällsmaskineriet och det därför varit vår sak att få det att fungera. Detta är vår sista chans och jag tror att det nu åligger alla i detta samhälle att utnyttja den på bästa sätt.»

Medan kampen mellan protestanter och katoliker i Nordirland pågått har människor som står mitt i handelsernas centrum, kommit till Moralisk upprustnings konferenscentrum i Caux i Schweiz för att finna nya perspektiv på situationen. Under de gångna veckorna talade där katoliker och protestanter tillsammans

Bill Porter är protestant. Han besökte Caux tillsammans med en aktivt kampande katolik, Jerry O'Neill, som är verkställare i en fabrik i samma stad som Porter, Belfast. I Caux sade Porter:

«Under de senaste åren har Nordirland blivit förstasidesrubriker. Nyligen brandades 200 hus ner i Belfast, och 1000 skadades. 200 personer sårades och sju dodades. I Londonderry barrikerade katolikerna gatorna i stadsdelen Bogside. I båda städerna var man tvungen att sätta in engelska armeeavdelningar.

Genom Moralisk upprustning har jag lärt mig två ting. Först att som protestant erkänna vad vi gjort. Under dessa århundranden erövrade vi landet och under den s k strafflagstiden berövade vi det irländska folket deras land, deras kultur, deras språk, ja vi berövade dem t o m rätten att välja ett yrke, att resa, att undervisa och bli undervisade. Vi försökte beröva dem deras religion men misslyckades. Även om mycket av detta tillhör det förångna, så kan man annu marka återverkningarna.

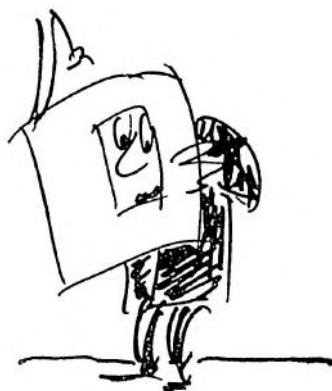
Detta är vår historia. Som protestanter måste vi först och främst erkänna dessa ting. För det andra måste vi besluta att använda våra liv att ställa detta till rätta.

Jerry O'Neill talade omedelbart efter Porter.

Jag är evigt tacksam mot Moralisk upprustning för att jag därigenom lärt mig förstå en viktig sak i denna situation: att ingen kan ta ifrån mig eller någon annan som kommer från minoritetsgruppen rätten att med ansvar för helheten skapa enhet. Detta gäller alla minoriteter som kämpar för att få en rättsida på de orättfärdigheter som de lider under. Det krävs en verklig beslutsamhet att gå rakt på sak och att handla så arligt att man gör det omöjligt för någon att utnyttja situationen för egna syften eller att man bli undertryckt av en majoritet som vill komma undan rättvisekravet. Minoriteten kanske ändå kan hjälpa majoriteten att bli av med sin fruktan att själv behöva lida, om den skulle ställa rättvisekravet framst.

Saxat och citerat

JAG HADE EN LÖN PÅ 50 000 men nojer mej med 70 procent av den lönen Jag undrar om de som nu talar så mycket om jämlikhet vill avstå något av sina annu högre löner? Jag anser att det är bluff att tala om jämlikhet annars De som nu för fram detta, måste gå i spetsen och visa solidaritet

Dessutom blir jag forbannad när man säger att gamla människor inte kan vara radikala Visst är vi det

Forbundssekreterare
William Johnsson i
Aftonbladet 21/8 - 69

VISST — SVERIGE ÄR ETT STABILARE samhälle än både USA och Sovjet Vi är demokratiskt garanterade Men den åsiktsterror som breder ut sig är farlig nog Den gör toleransen bräckligare och kan vara ett hot mot rationella lösningar i den goda viljans tecken av samhällsproblemen

Tore Borglund i
Beklädnadsfolket

MÄNNISKANS INTELLIGENS OCH kunskaper har vida överträffat hennes moral och instinkter, hon är hjälplös inför sina egna uppfinnningar Ingenting mindre än ett moraliskt korståg och en laglig ordning i världen kan radda oss

Dr F C Cronkite, ref i
Världen och vi 1/69

INGEN KAN GE TILLFREDSSTÄLLANDE svar på frågan om Gud finns Personligen tycker jag att Gud bar sig åt som Sten Broman i musikgissningstävlingarna Han hjälper så mycket som spelets regler tillåter

Och om vi samtliga följde Bibelns olika råd, bli karleken till nästan, och slutade fundera på problemet om han finns vore allt genast mycket bättre

X-et, Ulricehamn,
Insandarsidan, Expressen
1/9 - 69

DAGENS ANTI-KAPITALISTISKA strömningar är mindre påverkade av vetenskaplig marxism och mera av uppfattningen att ekonomisk verksamhet bedrivs utan hänsyn till mänskliga värden och moralen De som är besvikna på politik i demokratiska former har ofta liknande åsikter

Därför är upprätthållandet av grundläggande moraliska normer i allt som rör samman med det offentliga livet livsviktigt för demokratin

Ambassadör Gunnar
Heckscher i Svenska Dag-
bladet 29/8 - 69

KONGRESSEN GJORDE ETT noga förberett och väl genomdiskuterat abortuttalande Det har kritiserats för konservatism men borde i stället betraktas som radikalt Det beror emellertid på vad man laggar in i dessa beteckningar Det kan ju rimligen inte vara så att allt nytt är radikalt Ideer och värden kan behöva försvaras om de så är över 2000 år gamla

Broderskap 13/69

FOLK FÖRVAXLAR ORDEN AKTIV och aktuell och tror att bara det som ofta syns och hörs är betydelsefullt

Tora Dahl i Vi 24/69

Medinflytande, medansvar

Från sid 6

delegationen ingick bl a den nyutnämnde personalchefen för företaget, vilket nu sysselsätter 290 000 anställda i 61 länder Direktör Philips uttryckte sin glädje över att i Caux kunna lara kanna fackforeningsman på ett sätt som ingenstans annars och komma till lösningar på problem samman med dem

De anställdas medinflytande inom industrin var ett livligt diskuterat ämne Ett uppmärksammat inlägg gjordes av den schweiziska

riksdagsmannen Hans Duby, som är ordförande för Internationella transportarbetarförbundet (ITF) med 6,5 miljon medlemmar och ordförande för det schweiziska järnvägsmannaförbundet Han framförde hälsningar till konferensen från dessa organisationer och betonade att förutsättningen för medbestämmande i företagens ledning från de anställdas sida är att man skapat ett klimat av förtroende inom företagen Det räcker inte att arbetstagnarna bara sitter

ned och diskuterar problemen med arbetsgivarna — de måste också göra sig medansvariga för företagets drift, menade han

«Vår uppgift är emellertid inte slutford med att vi nationellt och internationellt befattar oss med de sociala problemen», sade Hans Duby «Vi måste också tjana fredens sak genom att arbeta på att avskaffa den förvirring i frågor om ras och religion som finns i människors sinnen över allt i världen»

Kort nytt

JOURNALISTNESTOR OM MRA

Caux Den 81-årige turkiske tidningsmannen Ahmed Yalman, innehavare av brittiska journalistinstitutets guldmedalj, uppmanade världens journalister att «upptacka Moralisk upprustning. Det håller på att bli den viktigaste fristaden för fred och ordning mitt i en värld i splittring och kaos» Yalmans «moderata och försonliga» artiklar i turkisk, grekisk och cypriotisk press «anses ha medverkat till att skapa den atmosfär som gjorde Zurichoverenskommelsen möjlig» (Times 1960)

Den schweiziska nyhetsbyrån har upprepade gånger sant ut pressnyheter om konferensen i Caux, och nyheter har regelbundet publicerats i Schweiz' ledande tidningar

DISCIPLIN INIFRÅN NÖDVANDIG I DEMOKRATIN

Caux Amiral Choudri, tidigare chef för Pakistans flotta, hävdar att friheten i hans land kan bevaras endast om människor förvandlas «Inom krigsmakten tränas vi i disciplin. I det civila livet är disciplin också nödvändig — men en högre art av disciplin som kommer inifrån»

PAPUA — EXEMPEL FÖR VÄRLDEN

Bougainville, Papua Ett internationellt kopparbolags markkop på ön Bougainville ledde nyligen till valdsamma sammanstötningar mellan oborna och polis med tårgas och batonger. Konflikten bilades genom överläggningar mellan två representanter för Bougainville, kopparbolagets styrelseordförande och premiärminister John Gorton i Australien. «Regeringen gjorde betydande medgivanden i syfte att reducera de farliga spänningarna», rapporterade Canberra Times

Den ene av Bougainvilles representanter, den papuanske riksdagsmannen Paul Lapun, hade först beslutat vacka åtal mot bolaget men «visste, att bara Gud kunde förändra situationen. Jag kände att

Han ville, att jag träffade premiärministern och styrelseordföranden, innan jag begärde åtal. Vid varje punkt, där vi inte visste vad vi skulle göra, sökte vi Guds ledning, berättade Lapun. Han menade också, att om Bougainvilles markkonflikt kan lösas på fredlig väg genom Guds ledning, kan det bli ett stort exempel för världen

AKTION I AUSTRALIEN

Adelaide Sydaustraliens huvudstad Adelaide intar en ideologiskt viktig position. Delstatsparlamentet skall snart behandla en abortproposition, nästa vårs konstfestival kan bli ett forum för nihilism och cynism och det expanderande näringslivet återverkar på hela Sydostasiens industri. I detta läge har en Moralisk upprustningsaktionsgrupp med industri-pjäsen Den glömda faktorn inbjudits. Ett brett tvärsnitt av Sydaustraliens samhällsliv har representerats i fullsatta föreställningar med riksdagsman, företagare och fackföreningsledare i salongen

MEDICIN I SKOLANS LIV

Caux Skoldirektor Kidane Woldelessie från Asmara, Eritrea, hävdade, att Moralisk upprustningsprinciper varit en verklig medicin för det dagliga livet i skolan, där två år tidigare upplöpp och andras svårigheter försvårade arbetet. «Sedan jag sett hur elever förändrats och slutat fuska, spela om pengar och stjäla och hur deras familjer förändrats, har jag blivit övertygad om att detta är vad vi behöver i världen», yttrade Woldelessie. «Jag sag också behovet av att själva förändras»

PJAS FÖR GYMNASIASTER

HAPPY DEATHDAY — som just producerats — «skulle vara en del av varje gymnasisters utbildning», ansåg Joanna Sciortina från Nordwales vid en konferens för lärare och gymnasiaster

NY og enda bedre: **GROM BASEN**

**gjør brattlendte bruk lette å drive -
både på jorden og i skogen.**

NYTT

Større motor 14 HK differensialspærre foran og bak motoravhengig kraftuttak (540 o/min ved 2 500 omdr.) ny kardang nytt lysutstyr GROM BASEN leveres standard med

Kort akselavstand for slått ploying og skogskjøring m v og kan leveres med lang akselavstand for sikker svanskjøring og transport i bratt lende

1 000 kg løfteevne i hydraulikken standard 3 punkt og midjestyling for sikker kjøring

Send meg nærmere opplysninger om GROM BASEN

Navn

Adresse

FR **REINHARDT & CO A.S**
KRISTIANSAND S

Tollef Bredal^{as}

Wesselsgt 8, Oslo 1

ALT I KJEMIKALIER

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Var spesialitet

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt 3, Oslo 1

CONCORDE

Forts från sid 7

Från denna weekendkonferens hade det utgått ett pressmeddelande som sade att man i England helhjärtat önskade delta med Frankrike och Tyskland i FLYG-BUSS-projektet. Från våra franska kolleger hörde vi att detta var första gången någon i England givit uttryck för att man önskade arbeta samman med Frankrike och Tyskland för att bygga detta plan. Det skulle också ha hjälpt de franska och tyska regeringarna i deras beslut.

Fragan är hur vi fortsätter. Vi har hittills besökt tolv fabriker i branschen. Vi har börjat bygga upp ett kontaktnät emellan arbetare och tekniker inom dessa fabriker i England, Frankrike och Tyskland. Det har skapat en förståelse emellan oss som arbetar i fabriker, som bestått provet och det är oavhängigt av svängningarna i det politiska spelet »

EN SAK ÄR **-SÄKER**

MIBO - 24 VOLT - EL-TOALETT

UPPFYLLER SÄKERHETSKRAVEN

MIBO är marknadens första el-toalett som provats och S-markts efter de nya normer som Semkos normutskott faststallde den 7 december 1967

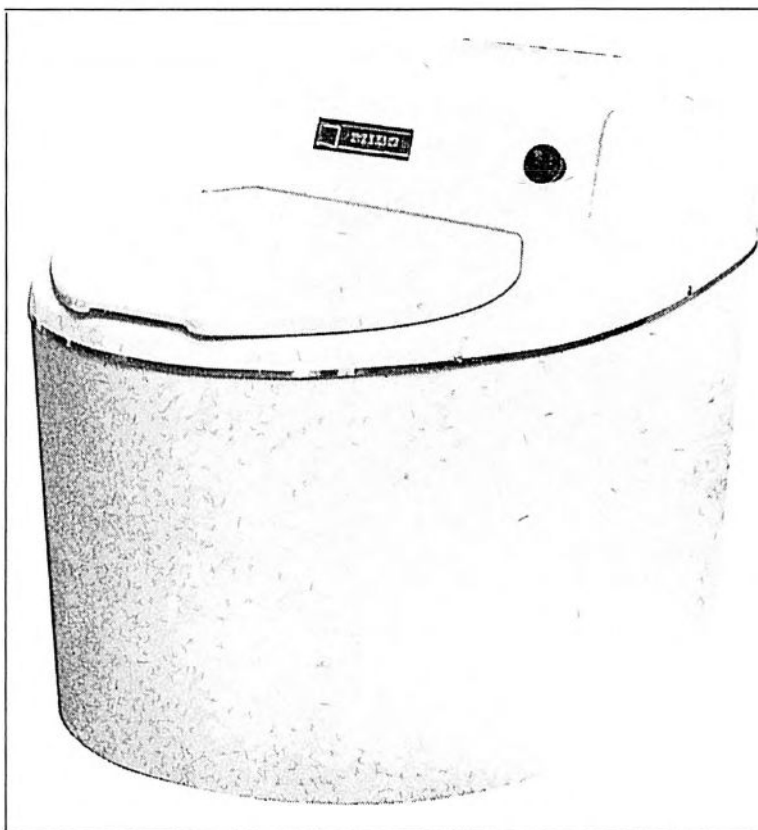
MIBO har transformator, vilket gör att alla elektriska komponenter drives med 24 volt

MIBO har förbranningsugn i eldhardig keramik och är försedd med efterbrannkammare. Denna ger en temperatur på över 1 000 grader, vilket gör att även gaserna antändes och förbrännes (Ni slipper filter). Övriga förbranningstekniska delar är i rostfritt

MIBO uppfyller berörda myndigheters önskemål om separat sanitär- resp förbranningsteknisk del

MIBO har hölje av glasfiberarmerad plast och programverk som automatiskt styr förbranningsprocessen

MIBO el-toalett är patentsökt

E L E K T R O
MIBO
A K T I E B O L A G
Tel. 0501/136 20, 542 00 Mariestad

Sänd närmare information om MIBO el-toalett till

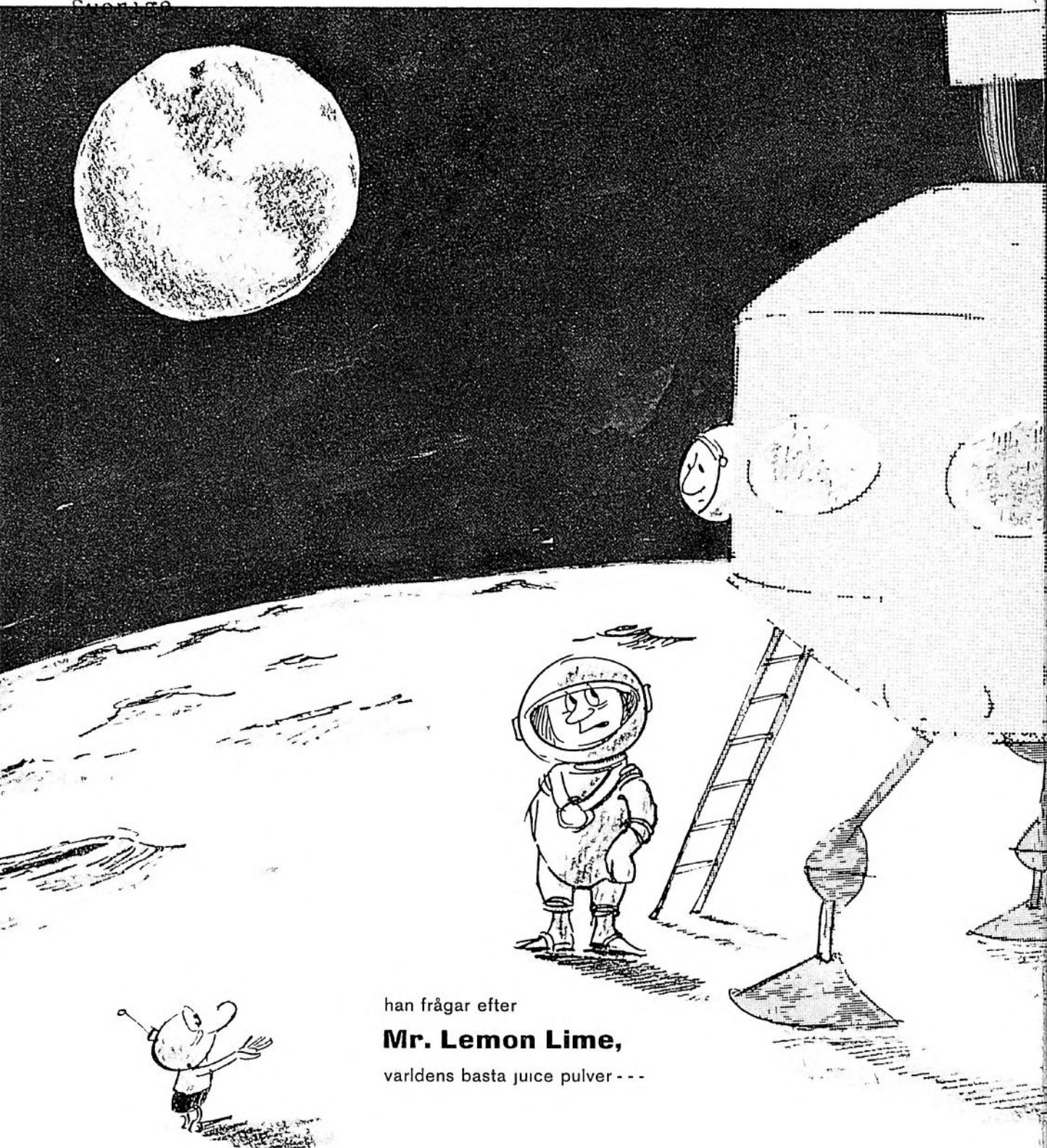
Namn

Adress

Postadress

NVIB 9 69

Civillingen för
Lennart Sjögren
Djurgårdsvagen 220-222
115 21 Stockholm
Sverige

han frågar efter

Mr. Lemon Lime,

världens bästa juice pulver - - -

Uppfriskande citronpulver naturell — lätt att ha med på resan

Dernings AB
Goteborgs Frihamn